

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2023
THIRD SEMESTER

Subject: Political Process in Maharashtra (PO22-305)

Date: 22/12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Write an essay on 'Cultural History of Maharashtra.
 2. Write an essay on 'Political History of Maharashtra.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Explain the Yashwantrao Chavan's Pluralistic politics in detail.
 2. Write detail note on 'Rise of the BJP in the politics of Maharashtra'.
 3. Write detail note on 'Congress Party era in the politics of Maharashtra'.
 4. Describe the political economy of Maharashtra State.
 5. Write detail note on 'Demand for Separate Vidhabha'.
 6. Describe, Adivasi Movements of Maharashtra.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Mumbai Region
 - b) West Maharashtra
 - c) Kokan
 - d) Marathvada

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. 'महाराष्ट्र राज्याचा सांस्कृतिक इतिहास' या विषयावर निबंध लिहा.
 २. 'महाराष्ट्र राज्याचा राजकीय इतिहास' या विषयावर निबंध लिहा.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. यशवंतराव चव्हाण यांचे बहुजनवादी राजकारण सविस्तर सांगा.
 २. 'महाराष्ट्राच्या राजकारणात भाजपचा उदय' यावर तपशीलवार टिपणी लिहा.
 ३. 'महाराष्ट्राच्या राजकारणातील काँग्रेस पक्षाचे युग' या विषयावर तपशीलवार टिपणी लिहा.
 ४. महाराष्ट्र राज्याच्या राजकीय अर्थव्यवस्थेचे वर्णन करा.
 ५. 'वेगळ्या विदर्भ राज्याची मागणी' यावर तपशीलवार टिपणी लिहा.
 ६. महाराष्ट्र राज्यातील आदिवासी चळवळींचे वर्णन करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) मुंबई विभाग
 - ब) पश्चिम महाराष्ट्र
 - क) कोकण
 - ड) मराठवाडा